

Asia: VN/10990/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi vammaisetuksista annetun lain, toimeentulotuesta annetun lain 7 b §:n ja sairausvakuutuslain 10 luvun 2 §:n ja 11 luvun 2 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

Lausuntopalaute koskien ehdotusta vammaisetuksista annetun lain mukaisen lapsen perusvammaistuen myöntämiseksi myös keliakiaa tai ihokeliakiaa sairastavalle lapselle, joka noudattaa gluteenitonta ruokavaliota:

Esityksessä ehdotetaan vammaisetuslain mukaista lapsen perusvammaistukea myönnettäväksi keliakiaa sairastavalle lapselle. Ehdotus koskisi kaikkia alle 18-vuotiaita, mutta ehdotettu lainmuutos kohdistuisi erityisesti 16–17-vuotiaisiin, jotka eivät voi saada alle 16-vuotiaan vammaistukea eivätkä välttämättä olisi oikeutettuja 1.1.2027 alkaen enintään 18-vuotiaaksi asti myönnettävään lapsen vammaistukeen ainoastaan keliakian perusteella.

SOSTE kannattaa esitystä. Se parantaisi erityisesti 16–17-vuotiaiden keliakiaa sairastavien lasten taloudellista tilannetta ja mahdollisuutta hoitaa sairauttaan sen vaatimalla tavalla. Ehdotetuista muutoksista on viestittävä selkeästi ja saavutettavasti asiakkaille, jotta kaikki tukeen oikeutetut ja heidän perheensä saavat tiedon mahdollisuudesta saada uutta tukea.

Lausuntopalaute koskien ehdotuksia vammaisetuksista annetun lain menettelysäännösten muuttamiseksi:

Vammaisetuslakiin ehdotetaan tehtäväksi muutos niin, että jatkossa muukin kuin lausuntomuotoinen lääketieteellinen selvitys riittäisi vammaisetusasiassa lääketieteellisenä selvityksenä, jos siinä olisi asian ratkaisemiseksi tarvittavat tiedot. Näin jatkossa perheen tai nuoren ei tarvitsisi lähtökohtaisesti asioida pelkästään vammaisetuuden hakemista varten terveydenhuollossa. SOSTE kannattaa ehdotusta. On myönteistä, että etuuksien hakemista ja niiden

liitteeksi toimitettavien asiakirjojen toimittamista helpotetaan ja vähennetään ihmisten vaivaa etuuksien hakemisessa. On toivottavaa, että muutokset vähentävät työtä hyvinvointialueilla ja säästävät resurssit siirretään muuhun työhön.

Lisäksi vammaisetuslaissa säädettäisiin täsmällisemmin siitä, milloin vammaisetuus myönnetään toistaiseksi voimassa olevana ja milloin määräaikaisena etuutena. SOSTE kannattaa myös tätä ehdotusta. Lakipykälän kirjauksesta ei kuitenkaan vielä pysty arvioimaan, kuinka paljon se edistäisi asiakkaiden ymmärrystä myöntämisen perusteista. Paljon on kiinni Kelan ohjeistuksista ja siitä, miten muutosta käytännössä lähdetään toimeenpanemaan.

Lausuntopalaute koskien ehdotusta sairausvakuutuslain mukaisen erityishoitorahan myöntämisedellytyksen muutokseksi hoidettavan lapsen iän osalta siten, että oikeus etuuteen olisi alle 18-vuotiaan lapsen vanhemmalla:

Sairausvakuutuslain mukaisen erityishoitorahan myöntämisedellytyksiä ehdotetaan muutettavaksi niin, että nykyinen 16 vuoden ikäraja korotettaisiin 18 vuoteen. SOSTE kannattaa esitystä. Ikärajan korotus selkiyttäisi järjestelmää, kun etuuksien ikärajoja yhdenmukaistetaan.

Lapsen hoito- ja elatusvastuu säilyy käytännössä vanhemmilla 18 ikävuoteen asti. Monet vakavasti sairaat nuoret tai vammaiset nuoret tarvitsevat intensiivistä hoitoa, valvontaa ja vanhempien tukea myös 16 ikävuoden jälkeen. On myönteistä, että ehdotettu ikärajan muutos mahdollistaisi nykyistä paremmin vanhemman osallistumisen vaikeasti sairaan 16–17-vuotiaan lapsen hoitoon ja kuntoutukseen. Muutos parantaisi taloudellista tilannetta niissä perheissä, joissa vanhempi on nyt jäänyt työstään palkattomalle vapaalle osallistuakseen 16–17-vuotiaan lapsensa hoitoon. Myös esimerkiksi hoitovapaalla tai omaishoitajana toimivilla perheen tulot kasvaisivat.

Muu lausuntopalaute:

-

Järvinen Anna
SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry